

ဘာသာ ပုံစံ

ဖတ် နှင့် ရေး (လေ့လာ) (Read and write)

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဍ	ဏ
ပ	ဖ	ဇ	ဋ	ဌ
ဍ	ဎ	ဏ	တ	ထ
	ဒ	ဍ	ဎ	

ကပိယံ ဖိရိတံ ဟိ ကပိဒုဂံ ဖိရိတံ

ခ

ဇ

ခ

အဘိဓာန် : (က) တိဗ္ဗိ ကပိယံ ဖိရိတံ

ခ ကဒိ တံ က တံ,

ဇ ကဒိ ဟု က ဟု

ခ ကဒိ (က) က (က) လဒိသဒိ ဖိရိတံ ။

မူလ ပုဒ်

ဝေ့ ဘာ လေ့ (Read and write)

ကံ ဧ ဖ ည တံ တံ

ဝံ ဖဲ သံ ဂံ လံ ဝံ

အသံ : ညဧမူ လေ့တံ ဘာလေ့ ဝေ့ဘွဲ့ ဖဲတံ ဝေ့(မူ) တံ ညာ ဖဲ ।
ဘုဒ် (တံ ဖဲတံ) ဝ - ဂံ ဝေ့(လေ့) (Vowel mixed) ၊ (ခါး) ကံ
+ ဘ = ဂ, ကံ + ဖဲ = ဝ, ကံ + ဘ = ဝ, ကံ + ဖဲ = ဃ ၊ တံတံ
ဘုဒ် ဝေ့ဘွဲ့ ဖဲတံ ဝ(ဝ) ဝေ့(မူ) ဝေ့(မူ) တံတံ ဝေ့(မူ) ၊
(လေ့) လေ့ ဝေ့ဘွဲ့ မူလ ဖဲတံ ဝ(ဝ) ဝေ့(မူ) ဝေ့(မူ) ၊

ක්‍රී-වී මෙහි වීම් පිටියක් හා ලිඳක්

හා මෙහි

මට හා ආර්ථ (Read and understand)

(ලිඳ (ආ (වී) :

ආ + වී = ආ

ආ - වී (ලිඳ වීම් = ආ

ආ + වී = ආ

ආ - වී (ලිඳ වීම් = ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

ආ

නිවැරදි : (ආ (ලිඳ (ආ වී මෙහි, (ආ
 හඳුන්වා ගත හැකි ලිඳක් වේ.

ဘုဗွဲ တုဗွဲ ဝဗွဲ (ံ)

ဝဗွဲ ဘု ဘုဗွဲ ဝဗွဲ (Read and understand)

ဝ + ဝံ = ဝ

ဝ + ဝံ = ဝ

ဝ - ဘုဗွဲ တုဗွဲ = ဝ

ဝ - ဘုဗွဲ တုဗွဲ = ဝ

ဝဗွဲ

ဝ

ဝ

ဝ

ဝ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

ဝဗွဲ

အညွှန် (၁)

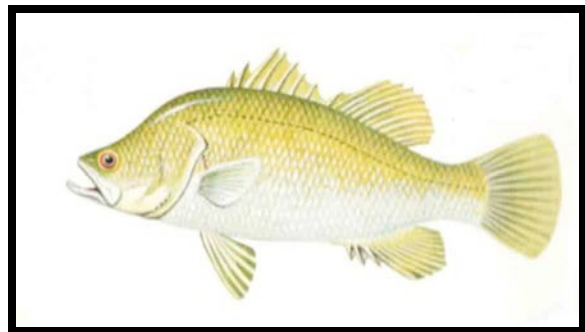
ဖတ် နှင့် ဝင် ဝင် (Read and understand)

က + ဝ် = က်

ခ + ဝ် = ခ်

က - အညွှန် = က်

ခ - အညွှန် = ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

က်

ခ်

ခ - (ိ) မှတ် မာ် ဣ ဝုသိ လ (Read and understand)

၄. ဝတ္ထု (ါ) :

ဝ + ဝိ = ဝိ
ဝ - ဝတ္ထု = ဝိ

၁ + ဝိ = ဝိ
၁ - ဝတ္ထု = ဝိ

ဝိ

ဝိ

ထိဝိ   ဇိဝိ
သိဝိ   ဇိသိ
ဆိဝိ   ဝိဂိဝိ

ထိဝိ   ဝိဝိ
လိဝိ   ဝိလိ
ထိဝိ   ဝိဝိ

ခ. ဗဏ္ဍိ ဖုဉ် (၁) ဝေဉ် (ံ):

ဂ + ဝံ = ဝံ

ဂ - ဗဏ္ဍိ ဖုဉ် ဝံဃ = ဝံ

ဇ + ဝံ = ဝံ

ဇ - ဗဏ္ဍိ ဖုဉ် ဝံဃ = ဝံ

၁ဝံ

ဂဝံ

ပဝံ

ဒုဝံ

ဗုဝံ

၁ဝံ

သဝံ

ဒုဝံ

မုဝံ

မဝံ

ဒဝံ

မဝံ

ဗုဝံ

၁ဝံ

ဒုဝံ

သုဝံ

၁မဝံ

ଅର ଅ଼ (ଠ) :

ଠ + ଠ = ଠ

ଠ - ଅର ଅ଼ = ଠ

ଠ + ଠ = ଠ

ଠ - ଅର ଅ଼ = ଠ

ଠ

ଠ

ଠ
ଠ
ଠ

ଠ
ଠ
ଠ

ଠ

ଠ
ଠ
ଠ

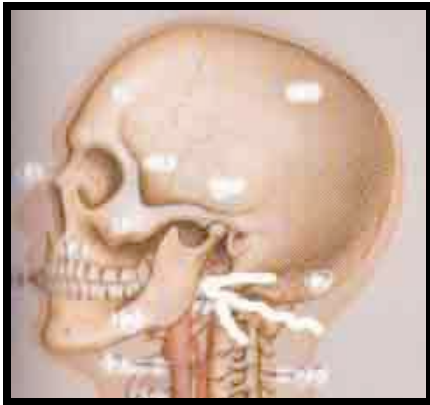
ଠ
ଠ
ଠ

ଠ

ခ - ဂ(လ) (သ) (ာ) :

ဝ + ဝါ = ဝါ

ဝ - တိ ခ ဂ(လ) ဘိဇ္ဈ = ဝါ

ဒ(ဝါ)

သ(ဝါ)

ဇ(ဝါ)

လ(ဝါ)

ဘ(လ)

သ(ဇ)

ဂုံ(လ)ဇ(လ)ဂု(လ)

အဘိဓာန်: ဤ ခ - ဂ(လ) (သ) ဝတ္ထုတို့ ဂဝိဂဝိ လက်ခတ် နှစ် ဖြစ် ။
ဤတို့ (သ) ဤ ဤတို့ တု(လ) ဝတ္ထုတို့ လှည့် လက်ခတ် ဖြစ် ။ (ဒ) - (တ)
(ဒ) တံသယတို့ တု(လ) သိ(လ)တို့ နှစ် ။ (တ) (ဂ) (လ) ခတ် ပတ် ဖြစ် ။ တို့တို့
တို့ (ဂ) (လ) ။

ဇ - ဝတ္ထု

ဖတ် နှင့် ဝင်္ဂိ လ် (Read and understand)

၄. ဣဝိဝိ (သ (ဒ်):

ဂ + ဒ် = ဝ
ဂ - ဝိ = ဝ

ဘ + ဒ် = ဘ
ဘ - ဝိ = ဘ

ဝိ

ဘ

ဝိ

ဝိ

ဘ

ဘ

ဘ

ဝိ

ဘ

ဝိ

ဝိဝိ

ဝိဝိ

ဘဘ

ဘဘ

၁. ဝိ ကွဲ(သ) (ိ):

လ + ဝိ = လူ

လ - တိ ဝိကွဲ ဝိ(လ) = လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

လူ

କ - ଗ(ର) (ଝ (ଞ) :

ଚ + କ = ଛ

ଘ + କ = ଘ

ଚ - ଠି କ ଗ(ର) ଟି(ଞ) = ଛ   ଘ - ଠି କ ଗ(ର) ଟି(ଞ) = ଘ

ଞ

ଞ
(ଞ)

ଞ
(ଞ)

ଞ
(ଞ)

ଞ
(ଞ)

ဝ (ွ) မထွ်

မာ် ဣ (လှ်) (Read and understand)

၃. ဝ - ဝလှ် ဘုဉ် တုဏ် (ွ) :

$$ဝ + ဝ + ဝ = ဝ$$

ဝ - ဝ ဘုဉ် တုဏ် ဝ - ဝလှ် ဘုဉ် = ဝ

ဝ-ဝ-ဝ

ဝ-ဝ-ဝ

ဝ

ဝ-ဝ-ဝ

ဝ-ဝ-ဝ

၃. ဘုဉ်း တုၣ်း ဝ ဝ - တံ ဖုၣ်း (ဝ) :

ဝ + ဝ + ဝ = ဝ

ဝ - တံ ဘုဉ်း တုၣ်း ဝ - ဝ - တံ ဖုၣ်း ဝိၣ်း = ဝ

ဝ

ဝ

ဝ
ဝ
ဝ

ဝ
ဝ
ဝ

ဝ
ဝ
ဝ

ဝ
ဝ
ဝ

ဂုဏ်ဝိသေယံ မတ္တု

မာတု ဣ ဝုသိ ဝ (Read and understand)

၄. ဘုဠိ ဣဝိ ခ - ဝု (ဝု) :

ဘ + ဝ + ဝု = ဘု

ဘ - ဝိ ဘုဠိ ဣဝိ ခ ဝု ဝုသိ ဝုသိ = ဘု

ဘုသိ

ဘုသိ
ဝုသိ

ဘုသိ
ဝုသိ
ဘုသိဘုသိ

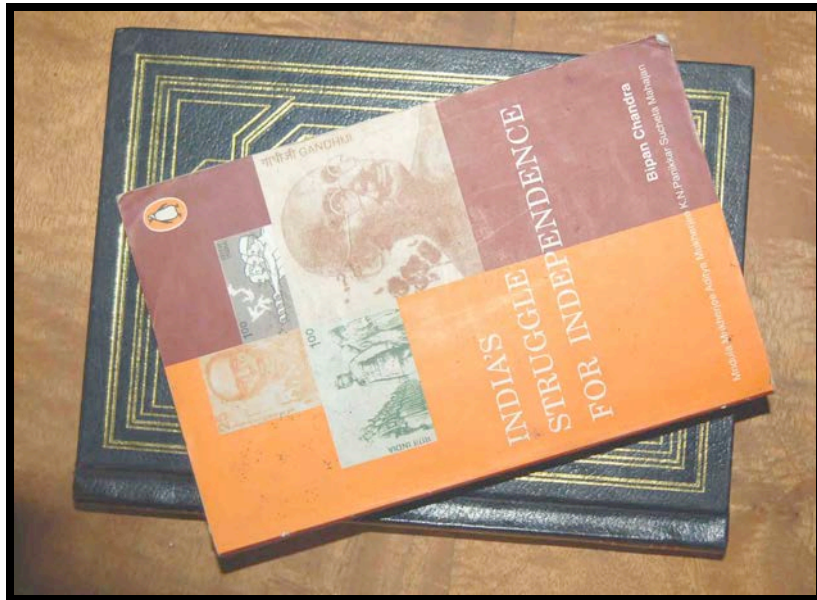
ဘုသိ
ဝုသိ
ဘုသိဘုသိ

ဘုသိ
ဝုသိ

၃. ဘုဗ္ဗင် တုဖိ ခ ဂ(လ) ဝ - ဖင် (လ) (လ်ဝ်):

ဝ + ဝ် + ခ + ဝ် = လ်ဝ်

ဝ - တိ ဘုဗ္ဗင် တုဖိ ခ ဂ(လ) ဝ - ဖင် ဝိ(လ) = လ်ဝ်

လ်ဝ်

လ်ဝ်
လ်ဝ်

လ်ဝ်
လ်ဝ်

လ်ဝ်
လ်ဝ်

လ်ဝ်
လ်ဝ်

လ်ဝ် ဂဝ်

၆. ဘုဉ်း ဘုဉ်း ဝ ဝဉ်း (ခဲးဝဲ ဝဲ (ံး) :

ဖ + ဝဲ + ဝ + ဝဲ = ဖဲး

ဖ - ဝဲ ဘုဉ်း ဘုဉ်း ဝ ဝဉ်း (ခဲးဝဲ ဝဲး) = ဖဲး

ဖဲးပုဉ်း

ဖဲးသဝဲ

ဖဲးသဝဲ

ဖဲးဝဲး(ဝဲး)

ကဲးကဲး : ဖဲးပုဉ်း = ဖဲးပုဉ်း, ဖဲးပုဉ်း;
ဖဲးသဝဲ = ဖဲးသဝဲ; ဖဲးသဝဲ = ဖဲးသဝဲ, ဖဲးသဝဲ

လျ - မတ္တ

မာ် ဣ ဝှိ လ် (Read and understand)

၅ + ဝ = ဖ

၅ - တံ ဝ (၂) ဝှိ/ ဝှိ = ဖ

လျ

လျ
(လ)

လျ
(လ)

လ
(လ)

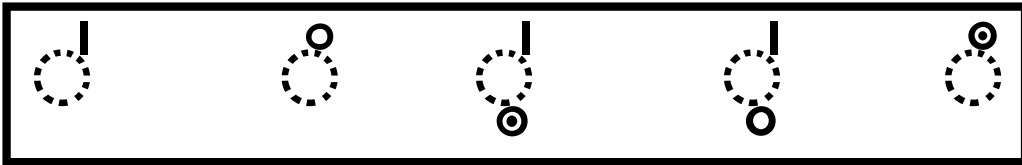
လ
(လ)

ထွ - ဝတ္ထု

မာ် ဣ ဝုသီ လ် (Read and understand)

တ + ဝ = ထွ

ဝ - တံ ဝ (ဝတ္ထု) ဝဏ္ဏ ဝိဇ္ဇာ = ဝတ္ထု

ဝတ္ထု

ဏ္ဍိုင်

ညွှံ့

ဘုံ

ဝတ္ထု

အိမ်

အိမ်

အိမ်

အိမ်

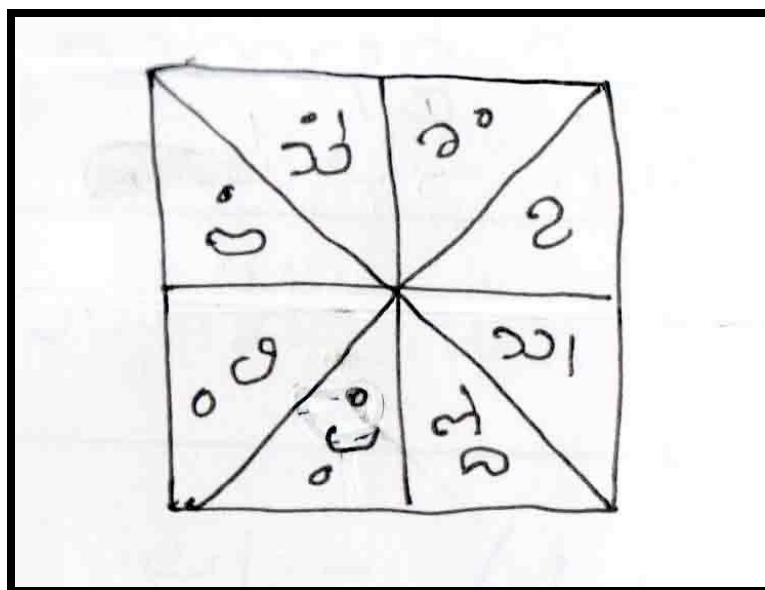
ဖုၵ်း (ၵျ ဝၵ်း)

ဝၵ်း ဣ ဝုၵ်း လံ (Read and understand)

ၵ. ဣၵ်း ဖုၵ်း (ံ) :

$$\text{ံ} + \text{ံ} = \text{ံ}$$

ၵ - တံ ဣၵ်း ဖုၵ်း ဝံ(ဝံ) = ဝံ

ံ

ံ
ံံံ
ံံံံ

ံ
ံံံ
ံံံံ

ံ
ံံံ
ံံံံ

ံ
ံံံ
ံံံံ

၃. ဝိ ဖုဉ် (ဝိ) :

$$\begin{aligned} \text{ဝ} + \text{ိ} &= \text{ိ} \\ \text{ဝ} - \text{ိ} \text{ ဝိ ဖုဉ် ဝိဇ္ဇာ} &= \text{ိ} \end{aligned}$$

ဝိ!   ဝိ!   ဝိ!   ဝိ!

   ဝိ

၄. ဝဏ် ဖုဉ် (ဝံ) :

$$\begin{aligned} \text{ဝ} + \text{ံ} &= \text{ံ} \\ \text{ဝ} - \text{ံ} \text{ ဝဏ်ဖုဉ် ဝိဇ္ဇာ} &= \text{ံ} \end{aligned}$$

ဝံ

ဝံဝံ   ဝံဝံ   ဝံ   ဝံ(ဝံဝံ)

ဂုဏ်မုဏ် ငါတိတိ

ပုဏ္ဏိဒ ဘဏ် (လေးတိ)

ခဲဂူ ဒါယံ ဘဏ်

ပုဏ္ဏိဒ ဘဏ် (လေးတိ)
ဘိတိ န ခုဏ်သံ ငါဏ် (လေးတိ) ;
ဣတိ နဏ် ခုဏ် ပီ
ဂုဏ်ဂုဏ် ဘိ ဒဏ် -
မဏ် ဝဏ် ငါဏ် ငါဏ် ငါဏ် ။

ဘိ ဘိ သုဏ်တိ

ခဲဂူ ဘုဏ် ဘဏ် ဘဏ်

ဘိ ဘိ သုဏ်တိ
ဘုဏ် ဘုဏ် ဒဏ်,
ဝဏ် ဂဏ် ပဏ် ပဏ်
ဣဏ် (ဣဏ် ဣဏ် ။
ဘိဏ် ဂဏ် (ဣဏ် ဣဏ်
ဣဏ် ဣဏ် (ဣဏ်(ဣဏ်,
မဏ်တိ ဣဏ် ဝဏ် သုဏ်
ဣဏ် ဣဏ် ဘဏ်(ဣဏ် ။

ကြလ

ခဲဂူ လူ့ငို နှာသွံ့ကဲ ဘဲကိမ္မ

ကဲလ ရက ပယျံ ,
 မဲလ ရက ဘဲကိမ္မ ၊
 ဒုမ္မိတိ ကုဒ္ဒိကဲ ဘဲလု ကိတိ,
 ဂဲ ပဲကဲပဲကဲ ဂဲကဲလိ သဲကိ ၊
 မဲယဲ လဲယျံ ကဲကိမ္မ ,
 သဲယဲ လဲယျံ ဒဲကိမ္မ ၊
 ကဲကိ ဘဲကဲ ကဲကိကိ ဘဲကိ ,
 ကဲကိ ကဲကိကိ ဘဲကိကိ ၊
 မဲကိ ကဲကိ ကဲကိကိ ဘဲကိ,
 ဂဲကိ ကဲကိကိ ကဲကိကိ ကဲကိ ၊
 ကဲကိ မဲကိ ကဲကိကိ,
 ကဲကိကိ ကဲကိကိ ကဲကိကိ ၊

ဒုမ္မိ ပဲကိကိ

ခဲဂူ ဒဲယဲကိ ဘဲကိမ္မ

ဘဲကိကိ ကဲကိ ကဲကိ,
 ပဲကိကိ ဘဲကိကိ ကဲကိကိ ၊
 ကဲကိကိ ကဲကိကိ ကဲကိကိ သဲကိ ,
 ဒုမ္မိ ပဲကိကိ ကဲကိကိ ကဲကိကိ ၊

ဘယဇ်

ခဲဂူ (က.သိ. ဘဏ်မူ)

ဆင်ဗင် ပဏီ ဟုံလဲ
                   (ဗဒုဇာဝါ ဟုံလဲ ဒွဲလဲ,
 ဆင်ဆုဇီ (၁၁) - ဂဇီ
                   ပဏီ-ဟုံပဏီ ဗဏီ ဟုံလဲ ၊
 ဂ၁-ဗ၁ ဘဏ်ဗဏီ
                   အဇီ ဒဏီ ထဏီ ထဏီ,
 ဒဏီ သ(ဗျ) (၁၁)အုံ
                   ဟ(လဲ)ဏီ မွဲတဲ ဟဇီဗဏီ ၊
 ဘဏီ အဏီ ပဏီ ဟုံလဲ
                   အို ဒဲး ဂုဏီ ဝဲး ,
 ဗဏီ ပဏီ(ဝဲ ထု(ဗျ)ဗျ
                   အို(ဝဲ အို(ဝဲ ဂ၁-ဗ၁) ၊
 ဂုဏီ-ဇာဝါ (ဗဏီ အဏီ
                   ဂုဏီဗုဏီ သ(ဂဲ သဏီ,
 ဂုဏီဗုဏီ ဗဏီ ဘယ (ဏီ
                   ဂဲ ဘယဗဲ (မဲဏီဗဏီ ၊

သိင်္ခီ ပုတိဂုံ

၁၇၇ ဒါယိက ဝါတီ

သိင်္ခီ ပုတိဂုံ တို့ ဘုရား ခု
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
သင်္ခီ ဘုရား ခု (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ -
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ -
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ -
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ -
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ -

ကုဗ္ဗိ တရား (ဝါတီ)

၁၇၈ ဒါယိက ဝါတီ

ကုဗ္ဗိ တရား (ဝါတီ)
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊
(၈) ဘဝ ဘုရား နေ (၈) ဘဝ၊

ကံ့ဝေဒိ ဖွဲးဒ် ဝိဇာဝဇာ

ခဲဂူ ဒဲးဒ် ဘဲးဖွဲ

တိဝိဝဲ သိဇာ ဖွဲး ပုဂ္ဂိုဝဲ
 ကာပိဝဲး ယဝဲးကဲးဒ်,
 က ဝဇာ ဘဇာ ပုဂ္ဂိုဇာ
 ဒုဇာ ဘာ ကဲးကဲးဒ် ၊
 ဝဂိ ဖွဲးဒ် ဝဲးကဲးဒ်
 ကာပိဝဲး သိဇာ ဒဲးဒ် ,
 ဖဲးကဲးဒ် ဒဲးဒ် ဘဲးကဲး
 ဝဲးကဲး ဒဲးဒ် ပာဇာ ၊
 ဘဲး ကဲးကဲးဒ် ဝဲးကဲး
 ကဲးကဲး ကဲးကဲး ဒဲးဒ် ,
 ဖဲးကဲးကဲးဒ် ကာပိဝဲး ဝဲးကဲး
 ဝဲးကဲး ကဲးကဲး ဒဲးဒ် ၊

မုန့် ယင်း

ခဲဂူ (က.ဘိ. ဘဏိဇ္ဈ)

ဘဝ ပြုရင်း (ကပီ(ကပီ
           ရေဇာ ဘိဗု(ဇ္ဈ၊
 ဗင်း (ကပီ(ကပီ ဗုဂီ ဗုဂီ(ဇ္ဈ၊
           ဇွဲ ဒုဖု(ကပီ ဒုဂီ(ဇ္ဈ၊
 ကဏီ သလ လဒု(ကပီ ဘဒု(ကပီ
           ကဏီ (ကပီ(ကပီ ဂု(ကပီ(ဇ္ဈ၊
 ဝ(ကပီ(ကပီ သဏီ ပု(ကပီ(ဇ္ဈ၊
           ဖု(ကပီ(ဇ္ဈ (ကပီ(ကပီ ဖ(ကပီ(ဇ္ဈ၊
 က(ကပီ(ကပီ ပီ(ကပီ(ဇ္ဈ၊
           သီ(ကပီ(ဇ္ဈ (ကပီ(ကပီ(ဇ္ဈ၊
 သ(ကပီ(ကပီ(ကပီ(ကပီ(ဇ္ဈ၊
           (ကပီ(ကပီ(ကပီ(ကပီ(ဇ္ဈ၊

ဣတိ ဝိ တိဏိ

၁၇ ဒုတိယ ဘူတ

ဣတိ ဝိ တိဏိ ဝိတိ၊
 ဝပ ဂန္ထံ ဖန္တိ ဂိယတိ ၊
 ဝိ တိဏိ ဝိတိ ပပ၊
 ဘုဏ္ဏံ နိဗ္ဗာန် ဒုတိယံ ၊
 တိဏိ ဝိတိ ပပ ဖ၊
 လုပ္ပတိ ဂန္ထံ ဖန္တိ ဝိတိ ၊
 ဝိတိ ပပ ဖ သတိ၊
 သပ ဂန္ထံ နိဗ္ဗာန် ဘတိ ၊
 ပပ ဖ သတိ ဘတိ၊
 လုပ္ပ ပန္နတိ ဂန္ထံ ဖန္တိ ၊
 ဖ သတိ ဘတိ ဖ၊
 ဝိယုဏ္ဏံ သလတိ ဖန္တိ ဝိတိ ၊
 သတိ ဘတိ ဖ ဝိတိ၊
 ဖန္တိယုဏ္ဏံ ပုဏ္ဏံ ဝိတိ ပပ ၊

မာတုဇ္ဇ ပုသ္မိက (Model Questions)

- ၄. ဘဏ္ဍ ပဝံ ဖိကတုဇ္ဇ ဘဏ္ဍ (လှယ် ၊
- ၅. ဝဏ္ဍ ပဝံ ဖိကတုဇ္ဇ ဘဏ္ဍ (လှယ် ၊
- ၆. တလဝံ ဇာဠ (ဝဏ္ဍ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ပဝံ ဝဏ္ဍ (လှယ် ၊

- ၇. ဝဏ္ဍ (ဝဏ္ဍ (ဝ) ၊
- ၈. ဝဏ္ဍ (ဝ) ၊
- ၉. ဝ - ဝဏ္ဍ (ဝ) ၊
- ၁၀. ဝဏ္ဍိ (ဝ) ၊
- ၁၁. ဝဏ္ဍိ (ဝ) ၊

၁၂. ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝ - ဝဏ္ဍ ဝဏ္ဍိ (ဝ) ဝဏ္ဍိ ပဝံ ဝဏ္ဍ (လှယ် ၊

၁၃. တလဝံ (ဝ) ဝဏ္ဍိဇ္ဇိက ဇာဠိ (လှယ် -

ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ (ဝ) ဝဏ္ဍိ ၊

၁၄. တလဝံ (ဝ) ဝဏ္ဍိဇ္ဇိက ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ (လှယ် -

ဝဏ္ဍိ (ဝ) ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ၊

၁၅. ဝဏ္ဍိဇ္ဇိက ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ ဝဏ္ဍိ (လှယ် ၊

၁၆. ဝဏ္ဍိဇ္ဇိက ဝဏ္ဍိ (Recitation of Poems)